

Рішення
Апеляційного комітету
Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
від 04.06.2021 р. №13

До Апеляційного комітету Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) надійшла скарга ректора Українського державного університету залізничного транспорту Панченка С.В. від 17.05.2021 р. № 01-18/42 на рішення Національного агентства за наслідками розгляду акредитаційної справи № 0115/АС-21 від 27 квітня 2021 р. (Протокол № 7 (50)), у якій стверджується про порушення процедури ухвалення рішення про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми «Переклад та англійська мова і література».

Апеляційний комітет уважно розглянув зазначену скаргу та повідомляє наступне.

1. У скарзі ректора Українського державного університету залізничного транспорту Панченка С.В. щодо рішення Національного агентства від 27.04.2021 р. (Протокол № 7 (50)), на думку скаржника порушення процедури прийняття рішення полягає в тому, що при розгляді питання про акредитацію освітньої програми «Переклад та англійська мова і література» (акредитаційна справа № 0115/АС-21), Національне агентство не погодилося з пропозицією, що містилася у висновку Галузевої експертної ради в галузі знань 03 «Гуманітарні науки», відступило від оцінки рівнів відповідності, наданої в експертному висновку ГЕР, знизивши оцінку відповідності за Критерієм 2 з «В» на «Е» в результаті чого було прийнято рішення про умовну (відкладену) акредитацію освітньої програми «Переклад та англійська мова і література» по акредитаційній справі № 0115/АС-21; пункти 3, 4 відповідного рішення за наслідками розгляду акредитаційної справи мають суттєві розбіжності із стенограмою виступів по справі № 0115/АС-21 на засіданні Національного

агентства; є невідповідність прийнятого рішення фактичним даним стосовно освітньої програми та обставинам провадження освітнього процесу за неї.

2. Частиною 10 ст. 19 Закону України «Про вищу освіту» та пунктом 1 Розділу VII Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977 (далі – Положення) визначено, що рішення Національного агентства може бути оскаржене закладом вищої освіти у порядку, визначеному і оприлюдненому Національним агентством. За результатами розгляду скарги Національне агентство приймає обґрунтоване рішення.

Відповідно до пункту 2 Порядку оскарження рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, затвердженого рішенням Національного агентства від 21 травня 2019 р. (Протокол № 5) (далі – Порядок оскарження), рішення Національного агентства може бути оскаржене закладом вищої освіти відповідно до Порядку оскарження шляхом подання відповідної скарги до Апеляційного комітету Національного агентства, або іншими юридичними особами та фізичними особами відповідно до законодавства.

Порядком оскарження передбачено наступні підстави оскарження рішення Національного агентства:

- порушення процедури розгляду та ухвалення рішення;
- прийняття рішення на підставі документів, що містили неправдиву інформацію, про що не було відомо на час прийняття рішення, якщо це суттєво вплинуло або могло вплинути на результат розгляду відповідного питання, за умови належного обґрунтування закладом вищої освіти об'єктивної неможливості такого повідомлення до ухвалення рішення Національним агентством.

3. Аналізуючи вимоги та обґрунтування скарги ректора Українського державного університету залізничного транспорту Панченка С.В. щодо рішення Національного агентства від 27.04.2021 р. (Протокол № 7 (50)) по акредитаційній справі № 0115/АС-21 можна дійти наступних висновків:

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти є постійно діючим колегіальним органом (ст. 17 Закону України «Про вищу освіту»). Відповідно до пункту 6 ч.1 ст.18 Закону України «Про вищу освіту» до повноважень Національного агентства належить, зокрема, акредитація освітніх програм за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, здійснення інших повноважень, передбачених законом.

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти (пункт 4 ч.1 ст.1 Закону України «Про вищу освіту»).

Частиною 2 ст. 25 Закону України «Про вищу освіту» передбачено, що за результатами акредитаційної експертизи Національне агентство приймає рішення про акредитацію, умовну (відкладену) акредитацію чи відмову в акредитації відповідної освітньої програми.

Крім того, під час розгляду справи Апеляційний комітет враховує Рішення Національного агентства від 03.03.2020 р. «Щодо повноважень при прийнятті рішень про акредитацію освітніх програм», яким підкреслюється, що участь Національного агентства у процесі акредитації освітніх програм на стадії прийняття кінцевого рішення не обмежується правом погодитися або не погодитися із пропозицією, що міститься в експертному висновку ГЕР (пункт 1,2 Розділу III Положення) із відповідними наслідками, а й характеризується правом надавати власну оцінку освітньої програми за всіма критеріями (комплексне застосування п. 7 Розділу I та п. 3 Розділу III). В іншому випадку, покладення завдання щодо оцінювання освітньої програми та освітньої діяльності за освітньою програмою за кожним критерієм згідно зі шкалою оцінювання, визначеною у Положенні про акредитацію, виключно на експертну групу та ГЕР, не відповідає вимогам Закону про відповідальність саме Національного агентства не лише за створення системи і правил акредитації освітніх програм, а й за прозорість, достовірність, професіоналізм

прийнятих рішень під час акредитації, довіри до прийнятих Національним агентством рішень.

Апеляційний комітет зазначає, що згідно з текстом Рішення за наслідками розгляду акредитаційної справи № 0115/АС-21 щодо акредитації освітньої програми «Переклад та англійська мова і література» Українського державного університету залізничного транспорту, Національне агентство взяло до уваги усі документи, які містяться в акредитаційній справі, та за наслідками її розгляду вважає за необхідне відступити від оцінки рівнів відповідності, наданої в експертному висновку ГЕР та знизити оцінку за критерієм 2 у зв'язку із невиконанням стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія у частині досягнення літературознавчих компетентностей, порушенням структури освітньої програми, необґрунтованим уведенням окремих освітніх компонентів. За рештою критеріїв Національне агентство погоджується з оцінкою рівнів відповідності, наданою ГЕР (з урахуванням відступлення ГЕР від оцінки, наданою експертною групою, якщо таке відступлення мало місце).

Подібне обґрунтування під час прийняття рішення цілком відповідає завданням та повноваженням Національного агентства визначених законодавством та попереднім рішенням Національного агентства, аналіз яких надавався вище. А також обов'язку всіх суб'єктів акредитації освітньої програми в межах оцінювання її якості та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою звертати увагу на предмет відповідності освітньої програми стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту (п. 6 Розділу I Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти від 11 липня 2019 р.).

Що стосується інших зауважень, на які звертається увага Апеляційного комітету, можемо зазначити, що стенограма засідань Національного агентства не ведеться, але самі засідання проводяться публічно і прозоро, що дає можливість всім бажаючим бути присутніми під час розгляду акредитаційних справ в дистанційній формі. В рішенні Національного агентства за наслідками розгляду акредитаційної справи № 0115/АС-21 від 27 квітня 2021 р. (Протокол

№ 7 (50)) відображено саме та позиція, яка виносилась на голосування на засіданні Національного агентства 27 квітня 2021 р. Результати голосування: «За»-19, «Проти»-0, «Утримався»-1. Вимоги дослівного відображення всього, що пролунало під час засідання у протоколах та рішеннях Національного агентства у законодавстві не має. Доказів, що б підтвердили прийняття рішення Національного агентства на підставі документів, що містили неправдиву інформацію, про що не було відомо на час прийняття рішення і це суттєво вплинуло або могло вплинути на результат розгляду відповідного питання, не надано.

4. Таким чином, за результатами розгляду скарги ректора Українського державного університету залізничного транспорту Панченка С.В. щодо рішення Національного агентства від 27.04.2021 р. (Протокол № 7 (50) по акредитаційній справі № 0115/АС-21, Апеляційний комітет доходить висновку про відсутність порушення процедури розгляду та ухвалення рішення.

Відповідно, Апеляційний комітет вирішив:

1) відмовити у задоволенні скарги ректора Українського державного університету залізничного транспорту Панченка С.В. щодо рішення Національного агентства від 27.04.2021 р. (Протокол № 7 (50) по акредитаційній справі № 0115/АС-21;

2) доручити Секретаріату Національного агентства поінформувати ректора Українського державного університету залізничного транспорту Панченка С.В. про рішення Апеляційного комітету.

Голова Апеляційного комітету

І.В. Назаров